

procedure.⁸⁴⁶

Mr. P.J.C. Adriaansen

3.8.8.4 De actievere rol van de fiscale rechter; de meningen uit de rechtspraak

Mw. Mr. M.L.W.P. Adriaansen

Aan de administratieve rechter is een actievere rol toebedacht dan aan de civiele rechter.⁸⁴⁷ Deze actievere rol wordt vooral door Van Galen en Van Maarseveen benadrukt in de door hun vermelde beginselen voor de administratieve rechtspraak. Nadere vragen aan mensen die in de rechtspraak te maken krijgen met de rol van de rechter leert, dat er ook in de rechtspraak voorstanders zijn van een actieve rol van de fiscale rechter. Anderzijds wordt er ook gewezen op een aantal risico's.

Medewerkers van de belastingdienst schrijven hierover:

- de rechter moet een belastingplichtige eventueel helpen, dus niet passief zijn.
- de rechter moet actief zijn; zeker als de belastingplichtige zelf procedeert.
- passief moet het uitgangspunt zijn. De rechter is in een aantal gevallen actief en dat is maar goed ook want mensen mogen nooit vermalen worden door de logheid van een overheidsapparaat.
- ik vind dat de rechter zeker passief moet zijn in een rechtsgeding (letten op de feiten etc.) maar hij moet ook letten op de deskundigheid van de partijen (gelijkheid).

De belastingbetalers schrijven over de rol van de rechter:

- onder omstandigheden: ja. Is dus de casus van voldoende importantie, dan mag de rechter inschakeling van een deskundige als normaal beschouwen. Dan is achterwege laten voor rekening van de belastingplichtige.
- indien de belastingplichtige de mogelijkheid heeft (financieel) om voldoende kennis te vergaren, dan mag de rechter geen rekening houden met kennisachterstand. Is die mogelijkheid niet aanwezig, dan mag de rechter de meest "goede vrouw" meewegen.
- een actieve houding is gewenst tenzij deskundige hulp aanwezig is.
- er is geen actieve houding van de rechter gewenst. Het lijkt mij in strijd met het objectief kunnen handelen van de rechterlijke macht. Dat er mijns inziens begrip voor zou bestaan, is een geheel andere zaak.
- nee, er is geen actieve houding gewenst, want de kennis van de belastingplichtige is niet te peilen.

De belastingadviseurs vinden over het algemeen dat de rechter rekening moet houden met eventuele ondeskundigheid van partijen. Een belastingadviseur wijst echter op het gevaar dat een actieve rol van de rechter ertoe kan leiden dat deze een procedure naar zijn hand kan zetten en de uitkomst kan beïnvloeden. Anderzijds kan de rechter de niet-deskundige belastingplichtige helpen door hem de redelijkheid van het standpunt van de inspecteur te laten inzien.

⁸⁴⁶ A.G. van Galen, H.Th.J.F. van Maarseveen[23]: "Wij zouden willen volhouden dat in een niet gering aantal gevallen rechtsbijstand in het proces overbodig is. De belangrijkste randvoorwaarden zijn daarbij juridische en feitelijke deskundigheid en sociale vaardigheid van een partij. Overheidsorganen plegen daarover in voldoende mate te beschikken, al zijn er ook gevallen aanwijsbaar dat zij toch hulp behoeven, met name in ingewikkelde juridische kwesties; het kan een inspecteur van belastingen overkomen etc." (blz. 54)

⁸⁴⁷ N. Verhey[56, blz. 134].

Burgemeester Snijdersstraat 7

6363 BG Wijnandsrade

Tel: 045 5244055

Fax: 045 5778996

Email: akvof@isaholland.com